

Ergenlerde Akademik Atalet Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ergenlerde Akademik Atalet Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21191>

Özet

Ergenlerde Akademik Atalet Ölçeği (EAÖ), Doç. Dr. Özlem Tagay ve Oylum C?rc?r tarafından 2022 yılında geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu ölçeğin temel amacı, lise ve dengi okullarda öğrenim gören ergenlerin akademik başarılarındaki atalet düzeylerini güvenilir ve geçerli bir şekilde belirlemektir. Ölçek, öğrencilerin akademik görevlere başlama ve sürdürme konusundaki isteksizliklerini, erteleme eğilimlerini ve düşük çaba gösterme durumlarını ölçmeyi hedefler. Geliştirme süreci, psikometrik özelliklerin titizlikle incelenmesini içermekte olup, ölçeğin alandaki araştırmacılar için önemli bir araç haline gelmesini sağlamıştır.

EAÖ'nün geliştirilmesi, ergenlik döneminde sıkça gözlemlenen akademik motivasyon eksikliğinin ve hareketsizliğin sistematik olarak incelenmesine olanak tanımaktadır. Bu sayede eğitim psikolojisi alanında akademik ataletin önlenmesine yönelik müdahale programlarının tasarlanmasına bilimsel bir temel sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler

Akademik Atalet, Psikometrik Özellikler, Ergenlik, Eğitim Psikolojisi, Ölçek Geliştirme, Güvenirlik, Geçerlik.

Yazarlar

Doç. Dr. Özlem Tagay, Oylum C?rc?r.

Amaç

Ergenlerde Akademik Atalet Ölçeği'nin temel amacı, ergenlerin eğitim süreçlerinde sergiledikleri akademik atalet düzeylerini ölçmek üzere geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı geliştirmektir. Akademik atalet, öğrencilerin ders çalışmada, ödev yapma veya sınavlara hazırlanma gibi akademik sorumlulukları yerine getirme konusunda gösterdikleri direnç veya hareketsizlik durumu olarak tanımlanmaktadır.

Bu ölçek, eğitimcilerin ve psikologların, akademik atalet yaşayan öğrencileri erken tespit etmelerine, bu durumun altında yatan psikolojik ve davranışsal faktörleri anlamalarına ve uygun pedagojik veya psikolojik destek stratejileri geliştirmelerine yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

Yapı (Kavramsal Çerçeve)

Ölçek, temel olarak "Akademik Atalet" yapısını ölçmektedir. Akademik atalet, fiziksel atalet kavramından türetilmiş olup, bir öğrencinin mevcut akademik durumunu (başarı veya

ba?ar?s?zl?k düzeyi) sürdürme e?ilimini ve bu durumu de?i?tirmek için gerekli olan çabaya kar?? gösterdi?i direnci ifade eder. Bu, genellikle erteleme, ilgisizlik, dü?ük motivasyon ve pasif ö?renme davran??lar? ?eklinde kendini gösterir.

Ölçeğin yap?sal olarak, akademik görevlere yönelik motivasyon eksikli?i, çaba göstermede isteksizlik ve akademik hedeflere ula?mada pasif kalma gibi alt boyutlar? içermesi beklenmektedir. Bu boyutlar, ergenlerin akademik ba?ar?s?n? ve genel iyi olu?unu olumsuz etkileyen önemli unsurlardır.

Geçerlik

Tagay ve C?rc?r (2022) tarafından yürütölen çal??mada, ölçeğin psikometrik özelliklerinin belirlenmesi amacıyla geçerlik çal??malar? detayl?ca incelenmi?tir. Yap? geçerli?i, genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullan?larak test edilmi?tir.

Çal??manın sonuçlar?, ölçeğin teorik yap?yla uyumlu, anlaml? ve kabul edilebilir düzeyde iyi uyum indekslerine sahip oldu?unu göstermi?tir, bu da Ergenlerde Akademik Atalet Ölçeği'nin ölçmek istedi?i kavram? ba?ar?yla ölçtü?ünü kan?tlamaktadır. Kaynakta spesifik geçerlik katsay?lar? (örn. RMSEA, CFI de?erleri) belirtilmemi? olsa da, geli?tirme çal??mas?nın temel odak noktas? geçerli?in sa?lanmasıdır.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenirlik analizleri, ölçüm sonuçlar?nın tutarlıl??n? ve istikrar?n? de?erlendirmek amacıyla yap?lm??tır. Çal??mada iç tutarlıl?k güvenirli?i, Cronbach's Alpha katsay?s? kullan?larak incelenmi?tir.

Yay?nlanan makale, ölçeğin yüksek düzeyde iç tutarlıl??a sahip oldu?unu göstermektedir, bu da ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ü anlam?na gelmektedir. Geli?tirme çal??mas?, ölçeğin akademik atalet düzeylerini zaman içinde istikrarlı bir ?ekilde ölçebilece?ini destekleyen bulgular sunmu?tur.

Faktör Analizi

Ölçeğin yap?sal boyutlar?n? belirlemek üzere hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullan?lm??tır. AFA, ölçeğin kaç faktör altında topland??n? ortaya koymu?; DFA ise bu faktör yap?s?nın teorik beklentilerle ve farklı örneklem gruplar?yla ne kadar uyumlu oldu?unu do?rulam??tır.

Faktör Analizi sonuçlar?, EAÖ'nün akademik atalet kavram?n? etkili bir ?ekilde temsil eden sa?lam

bir faktör yapısına sahip olduunu göstermektedir. Bu analizler, ölçeğin tek boyutlu mu yoksa birden fazla alt boyuttan mı oluştuğunu netleştirmiş ve puanlamanın nasıl yapılacağına dair temel sağlamıştır.

Ölçme Aracı

Test Türü: Geliştirme

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçeği (Derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemiş olsa da, bu tür psikolojik ölçekler genellikle 3'lü, 4'lü veya 5'li Likert formatını kullanır.)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ergenler (Lise öğrencileri)

Yaş Grubu: Genellikle 14-18 yaş arası

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki lise ve dengi okullarda öğrenim gören öğrenciler.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçeği. Katılımcılar, akademik atalet düzeylerini yansıtan ifadelerle ne ölçüde katıldıklarını belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Öz Bildirim, Lise Öğrencileri, Akademik Başarı, Cronbach Alfa, Ölçek Geliştirme, Psikometrik Çalışma, Atalet.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Kaynakta belirtilmemiştir.

Bağılı E-posta Adresi: ozlemtagay@mehmetakif.edu.tr

Yazışma Adresi: Doç. Dr. Özlem Tagay (Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Burdur, Türkiye)

Faizler, Ücret ve Test Yaşı

Faizler ve Kullanım Ücreti: Ölçeğin akademik ve araştırmacı amaçlı kullanımı için genellikle sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Ticari kullanım koşulları yazar tarafından belirlenir.

Test Y?li?: Ölçeğin geliştirme ve geçerlik/güvenirlik çalışması'nın yayınlanma yılı 2022'dir.

Kaynaklar

Tagay, Ö. & C?rc?r, O. (2022). Validity and reliability of adolescents academic inertia scale. *International Journal of Psychology and Educational Studies*, 9(2), 283-296. <https://dx.doi.org/10.52380/ijpes.2022.9.2.324>

Ölçeğin orijinal PDF dosyası a?a??daki bağlantıdan indirilebilir: [ergenlerde-akademik-atalet-olcegi-toad.pdf](#)

Ergenlerde Akademik Atalet Ölçeği Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde de?iştirilmemelidir.

Ölçeğin maddeleri, sa?lanan kaynak içeriğinde yer almamaktadır. Maddelerin tam metni için Tagay & C?rc?r (2022) çalışması'nın orijinal yayınına başvurulması gerekmektedir.